

Antoni J. Koseski

Konferencja i szkolenie służb konserwatorskich w Toruniu, 13-17.XII.1992

Ochrona Zabytków 46/1 (180), 99-100

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dwa jubileusze pracy zawodowej:

40-lecie prof. dr. Władysława Ślesińskiego i 30-lecie mgr. Marka Konopki

W 1992 r. minęło czterdzieści lat pracy zawodowej Pana prof. dr. Władysława Ślesińskiego kierownika Zakładu Materiałoznawstwa Historycznego i Współczesnego Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. Prof. dr Władysław Ślesiński w latach 1968-1973 był redaktorem naczelnym „Ochrony Zabytków”.

W 1993 r. upływa trzydzieści lat pracy zawodowej Pana mgr. Marka Konopki Dyrektora Ośrodka Dokumentacji Zabytków.

Obu Szanownym Jubilatam, a zarazem Autorom licznych prac publikowanych na łamach naszego kwartalnika, serdeczne życzenia składa

Redakcja

KONFERENCJA I SZKOLENIE SŁUŻB KONSERWATORSKICH W TORUNIU, 13-17.XII.1992

W dniach 13-17.XII.1992 odbyła się w Toruniu i pobliskim Przysieku konferencja ogólnopolska z udziałem wojewódzkich i miejskich konserwatorów zabytków, dyrektorów i pracowników wyspecjalizowanych instytucji ochrony zabytków: Ośrodków Regionalnych Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego, Biura Ochrony Dóbr Kultury i Muzeów PSOZ, przedstawiceli Rady Ochrony Zabytków. Wśród zaproszonych gości obecni byli m.in.: dr Piotr Łukasiewicz, kierownik Ministerstwa Kultury i Sztuki, wiceminister mgr Michał Jagiełło, mgr Aleksander Mann, Rzecznik Prasowy MKiS, ks. bp Andrzej Suski, ordynariusz Diecezji Toruńskiej, mgr inż. arch. Maria Sarnik-Konieczna, gł. specjalista w Agencji Własności Skarbu Państwa oraz arch. Michael Highton z Wielkiej Brytanii. Konferencja została zorganizowana przez Centralnego Konserwatora Zabytków mgr. Tadeusza Zielniewicza oraz gospodarzy województwa toruńskiego z Wojewodą Toruńskim mgr. Bernardem Kwiatkowskim. Program przewidywał trzy zasadnicze tematy obrad: w dniu 14 grudnia problematykę ochrony dziedzictwa kulturowego regionu Pomorza Nadwiślańskiego — współdziałanie władz samorządowych i państwowych, w dniach 15 i 16 grudnia szkolenie w formie seminaryjnej z podziałem na cztery grupy problemowe oraz w dniu 17 grudnia zagadnienie miejsca i zadań służb konserwatorskich, wobec prac nad nowym ustrojem terytorialnym kraju.

Konferencja

Pierwszy dzień konferencji, 14 grudnia został zaprogramowany wspólnie z gospodarzami województwa toruńskie-

go i przebiegał pod patronatem Międzywojewódzkiej Komisji d/s Współdziałania 6 Województw Pomorza Nadwiślańskiego. Słowo wprowadzające wygłosił Generalny Konserwator Zabytków. Otwarcia konferencji dokonał Wojewoda Toruński, który uzasadnił miejsce spotkania w Toruniu — ważnym ośrodku kulturowym Makroregionu, skupiającym powstałą w VI.1992 w Golubiu-Dobrzyniu Regionalną Radę Ochrony Środowiska Kulturowego. Rada składa się z reprezentantów województw: bydgoskiego, elbląskiego, gdańskiego, słupskiego, toruńskiego i włocławskiego, jej działania i środki mają być uwieńczone wpisaniem Torunia na Listę Światowego Dziedzictwa. Kierownik MKiS dr Piotr Łukasiewicz podkreślił znaczenie zachowania ciągłości historycznej oraz pierwiastków kulturowych w kontekście przemian społeczno-ekonomicznych, wyraził nadzieję na współpracę czynników państwowych i samorządowych. Kolejne wystąpienia mieli: mgr Andrzej Potoczek, Przewodniczący Międzywojewódzkiej Komisji d/s Współpracy 6 Województw Pomorza Nadwiślańskiego — nt. problemów ochrony dziedzictwa kulturowego; prof. dr hab. Marian Pawlak, Przewodniczący Regionalnej Rady Ochrony Środowiska 6 Województw Pomorza Nadwiślańskiego nt. zadań i dokonań Regionalnej Rady OŚK podkreślając konieczność współpracy między województwami, zwłaszcza w dziedzinie ochrony ekologicznej; mgr Antoni Pawski, Marszałek Sejmiku Samorządowego w Toruniu przedstawił współpracę samorządów terytorialnych i służb planowania przestrzennego z Wojewódzkimi Konserwatorami Zabytków i Regionalnymi Ośrodkami SiOŚK zaznaczając, że w ramach Sejmiku Samorządo-

wego działu Komisja d/s OŚK, a powołanie Regionalnej Rady jest efektem współdziałania Sejmiku z Regionalnym Ośrodkiem SiOŚK; dr Zbigniew Jabłoński, Dyrektor Regionalnego Ośrodka SiOŚK w Toruniu podniósł potrzebę reaktywowania powiatów jako regionalnych struktur historycznych i faktycznych; mgr Mirosława Romaniszyn, WKZ w Toruniu zaprezentowała ochronę dziedzictwa kulturowego w woj. toruńskim; dr Artur Kostarczyk, Dyrektor Regionalnego Ośrodka SiOŚK w Gdańsku omówił cele polityki regionalnej w zakresie ochrony i kształtowania środowiska kulturowego regionu w warunkach transformacji ustroju państwa. W podsumowaniu pierwszej części konferencji wiceminister Michał Jagiełło zaprezentował istniejącą w MKiS tendencję włączania zabytków we współczesne funkcje kulturowe oraz mechanizmy kojarzenia interwencji państwowej z samorządami. Po przerwie odbyła się wizytacja toruńskich zabytków i ośrodków naukowo-badawczych pod kątem ochrony dziedzictwa kulturowego Torunia.

Szkolenie

W drugim i trzecim dniu konferencji, jej program wypełniło szkolenie w czterech seminaryjnych grupach problemowych, co umożliwiło zebranych aktywny udział w blokach tematycznych. Kolejno przedstawiono programy realizowane przez: Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych, Ośrodek Dokumentacji Zabytków, Zarząd Ochrony i Konserwacji Zespołów Pałacowo-Ogrodowych oraz Biuro Ochrony Dóbr Kultury i Muzeów PSOZ. Odpowiednio — z referatami lub pokazami wystąpili: z OOZP — mgr Piotr Ogrodzki, Dyrektor Ośrodka — nt. przestępczości przeciwko dobrom kultury; mgr Wojciech Jaskulski i mgr Piotr Ogrodzki — nt. współpracy Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków z OOZP; mgr Sławomir Kocewiak omówił wytyczne do lustracji obiektów sakralnych pod kątem ich zabezpieczenia przed przestępczością; zaprezentowano materiały filmowe oraz programy komputerowe PSOZ dotyczące ochrony przeciwpożarowej.

Ośrodek Dokumentacji Zabytków przedstawił cykl referatów — mgr Marek Konopka, Dyrektor Ośrodka — nt. współdziałania Regionalnych Ośrodków i Oddziałów wojewódzkich PSOZ; dr Artur Kostarczyk (Regionalny Ośrodek, Gdańsk) — nt. potrzeby standardów postępowania konserwatorskiego, mgr Marek Najmajer — nt. założeń komputerowego systemu informacji o środowisku kulturowym, mgr Juliusz Wendlandt — nt. aspektów merytorycznych wpisu dóbr kultury do rejestru zabytków, dr Kazimierz Mardoń — nt. programu komputerowego wspomagającego wydawanie decyzji o wpisie do rejestru zabytków, mgr Bogdan Bielawski — nt. aktualnych problemów ewidencji zabytków ruchomych, a mgr Michał Gradowski — nt. dokumentacji specjalistycznej zabytków ruchomych. Regionalny Ośro-

dek SiOŚK w Krakowie przedstawił projekt tzw. Karty Ewidencji Konserwatorskiej dla miejscowości w granicach własnych.

Zarząd Ochrony i Konserwacji Zespołów Pałacowo-Ogrodowych zaprezentował następujący program: mgr Andrzej Michałowski, Dyrektor ZOikZP-O przedstawił cele i zadania Zarządu w nowej rzeczywistości społeczno-ekonomicznej m.in. współpracę z Oddziałami Wojewódzkimi PSOZ i Agencją Rolną Własności Skarbu Państwa oraz prace metodologiczne i dydaktyczne nt. ochrony krajobrazu i terenów zieleni; mgr Ewa Muras, wicedyrektor ZOikZP-O przybliżyła zasady sporządzania i finansowania dokumentacji ogrodów i cmentarzy, dr Elżbieta Baniukiewicz wygłosiła referat nt. stanu dokumentacji historycznych cmentarzy oraz metod ich dokumentowania; mgr Małgorzata Czechowicz — nt. kryteriów wartościowania krajobrazu kulturowego oraz propozycji zasad ustanawiania i administrowania parkami i rezerwatami kulturowymi i ich strefami ochrony konserwatorskiej; mgr Tomasz Zwiech, wicedyrektor ZOikZP-O wyjaśnił metody dokumentowania zasobu parków i ogrodów historycznych, kryteria ich wartościowania oraz formułowanie wytycznych konserwatorskich do ich rewitalizacji. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się pokazy programów komputerowych na przykładach parków w Sycowie i Mużakowie, prezentowane przez dr. Dariusza Korpetę (SGGW—AR) i mgr. Jakuba Zemłę.

Biuro Ochrony Dóbr Kultury i Muzeów PSOZ przedstawiło blok tematyczny pt. problematyka prawna w zakresie ochrony zabytków i środowiska kulturowego: mgr Albert Soldani — wybrane problemy, dotyczące stosowania Kpa przez Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków, dr Maria Smarzyńska — postępowanie administracyjne prowadzone na podstawie przepisów ustawy o ochronie dóbr kultury i o muzeach, dr Kazimierz Kalita — ochrona zabytków w aspekcie przepisów m.in. prawa budowlanego i gospodarki gruntami oraz aspektów skreśleń obiektów z rejestru zabytków, mgr Robert Waszkiewicz — postępowanie egzekucyjne w administracji.

W dniu zakończenia konferencji, 17 grudnia arch. Michael Highton (Wielka Brytania) zaprezentował temat „Nowe i stare w zabytkach brytyjskich”, ilustrowany przez programy komputerowe oraz materiały instruktażowe, po czym miały miejsce wystąpienia: przedstawiciela Pełnomocnika Rządu d/s Reformy Administracji nt. prac nad nowym ustrojem terytorialnym kraju oraz — w imieniu Międzywojewódzkiej Komisji d/s Współpracy 6 Województw Pomorza Nadwiślańskiego — doc. dr. Jana Szczepkowskiego nt. koncepcji przywrócenia podziału kraju na powiaty. Podsumowującej dyskusji przewodniczył Generalny Konserwator Zabytków.

opracował Antoni J. Koseski